

บทที่ 5

บัญชีฟาร์ม (ส่วนที่ 2)

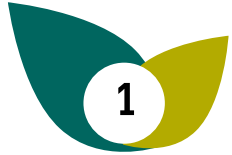
ผศ.ดร.ธนาภรณ์ อธิปัญญากุล

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์เกษตรและทรัพยากร

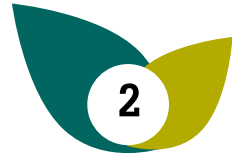
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

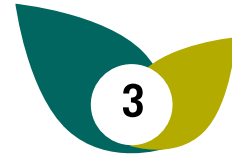
หัวข้อ

ความเชื่อมโยงของการบันทึกและระบบบัญชีฟาร์ม

คำศัพท์ที่ควรทราบ

ประเภทของระบบบัญชีฟาร์ม

การประเมินค่าสินทรัพย์

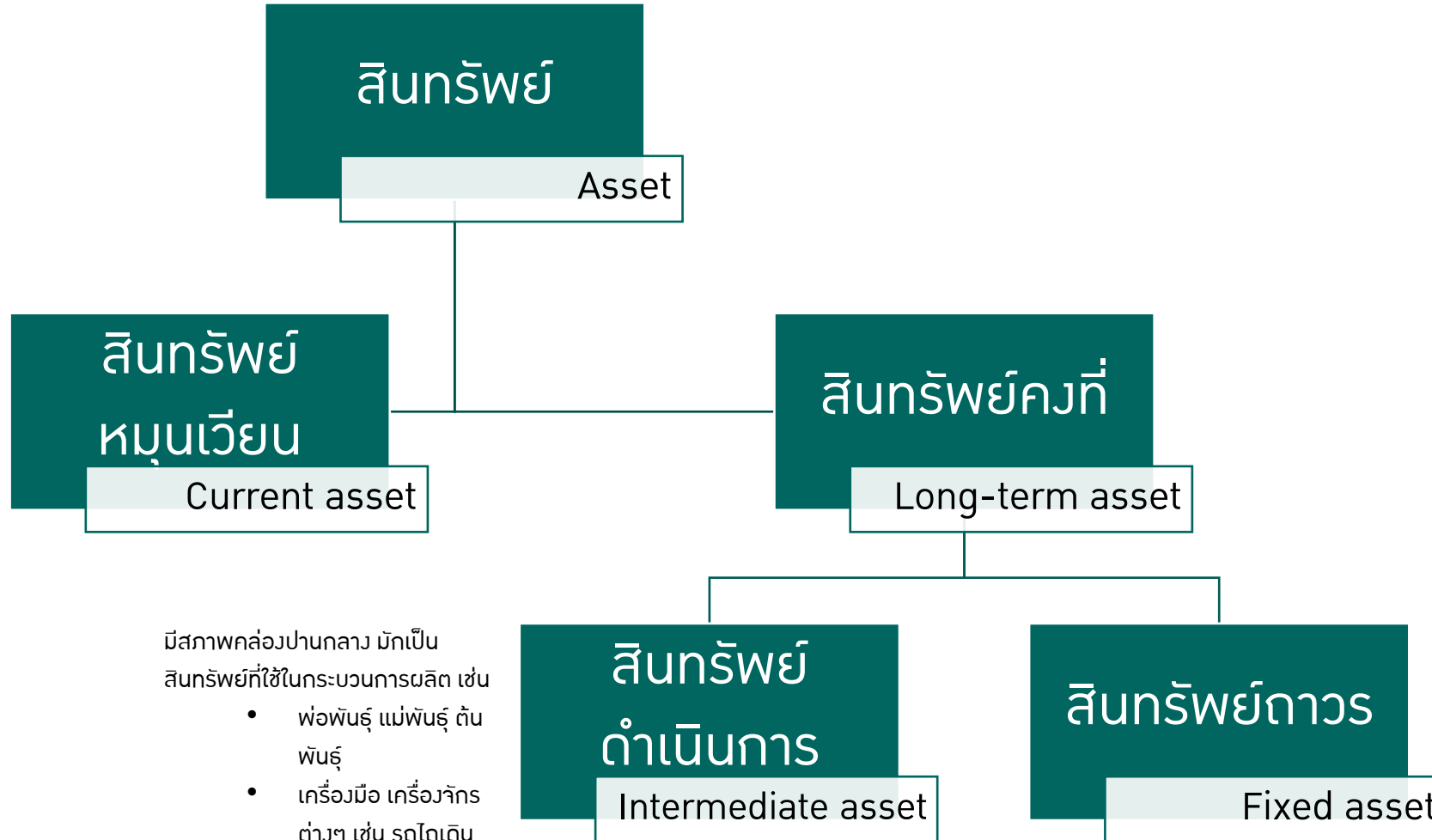
การคำนวณค่าเสื่อม

งบแสดงสถานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน (งบรายได้รายจ่าย) และงบกระแสเงินสด

‘งบทูล

- ✓ สินทรัพย์ เป็นทรัพยากรที่ธุรกิจฟาร์มมีมูลค่าเป็นเงินและจับต้องได้
- ✓ หนี้สิน พันธะผูกพันทางการเงินที่ต้องชำระคืน
- ✓ สินทรัพย์ = หนี้สิน + ส่วนของเจ้าของ (หรือเรียกว่าทุนสุทธิหรือส่วนของผู้ถือหุ้น)
- ✓ งบดุลจัดทำ ณ เวลาใดก็ได้ภายใต้หัวข้อบัญชี
- ✓ แนวความคิดในการวิเคราะห์งบดุล คือ
 - แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ (Solvency) เป็นแนวคิดในระยะยาว ที่แสดงว่าหากขายสินทรัพย์ออกไปจะชำระหนี้พอไหม หนี้สินมาจากหนี้หรือส่วนของเจ้าของเท่าไร
 - แสดงถึงสภาพคล่อง (Liquidity) เป็นแนวคิดระยะสั้น เป็นความสามารถที่ทำให้เกิดสภาพคล่องหรือการชำระหนี้ในระยะสั้น คือ ดูว่าสินทรัพย์ที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้ง่าย และไม่กระทบต่อการดำเนินงานปกติ

เปลี่ยนเป็นเงินสดและรวดเร็ว มีสภาพคล่องตัวสูง เช่น

- วัสดุที่เลี้ยวไว้เพื่อจำหน่าย ใช้จ่ายการผลิต วัสดุ ใช้จ่ายการผลิตที่ตกลงซื้อล่วงหน้า
- สินค้าคงคลัง (Inventory) ได้แก่ ใช้จ่ายการผลิตและผลผลิตคงเหลือ
- เงินสดในมือ รวมถึง บัญชีเงินฝากในธนาคาร บัญชีลูกหนี้ เช่น รายได้ค้างรับ และรายจ่ายล่วงหน้า

มีสภาพคล่องปานกลาง มักเป็นสินทรัพย์ที่ใช้ในกระบวนการผลิต เช่น

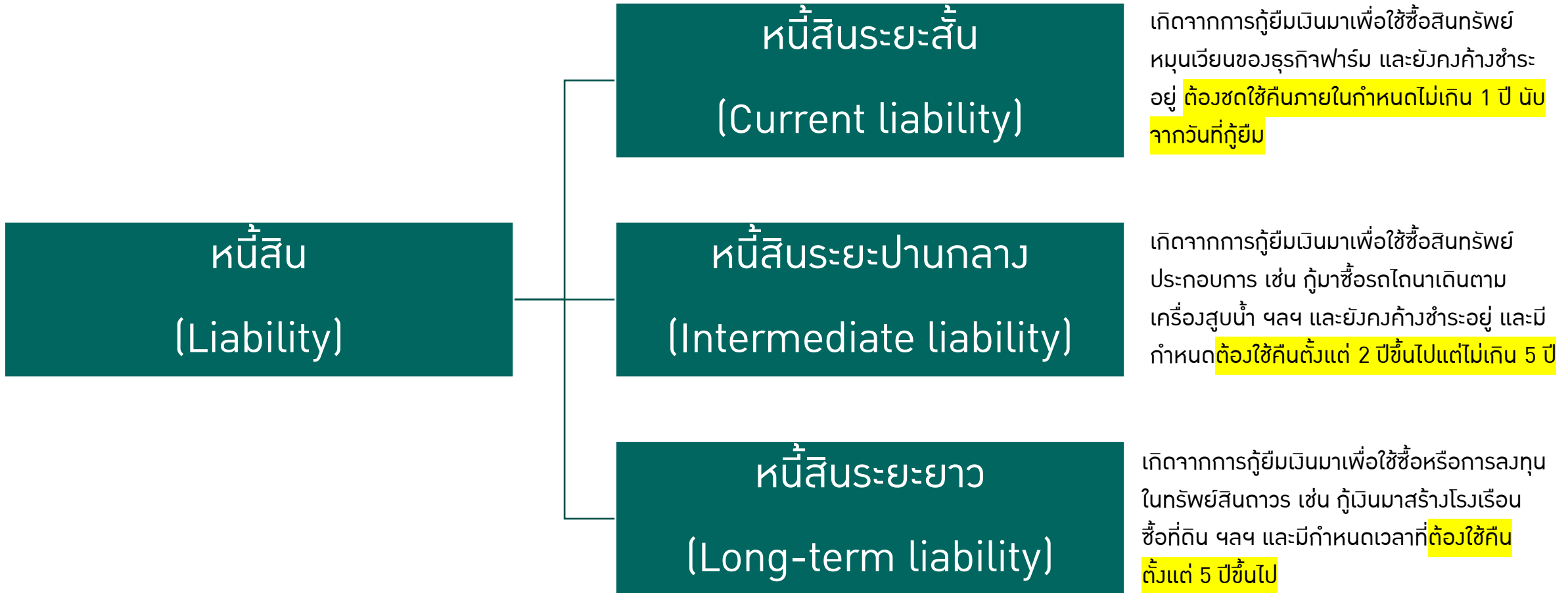
- พ่อนันธุ์ แม่พันธุ์ ต้นพันธุ์
- เครื่องมือ เครื่องจักรต่างๆ เช่น รถไถเดินตาม เครื่องพ่นยา ถังผสมอาหาร ฯลฯ

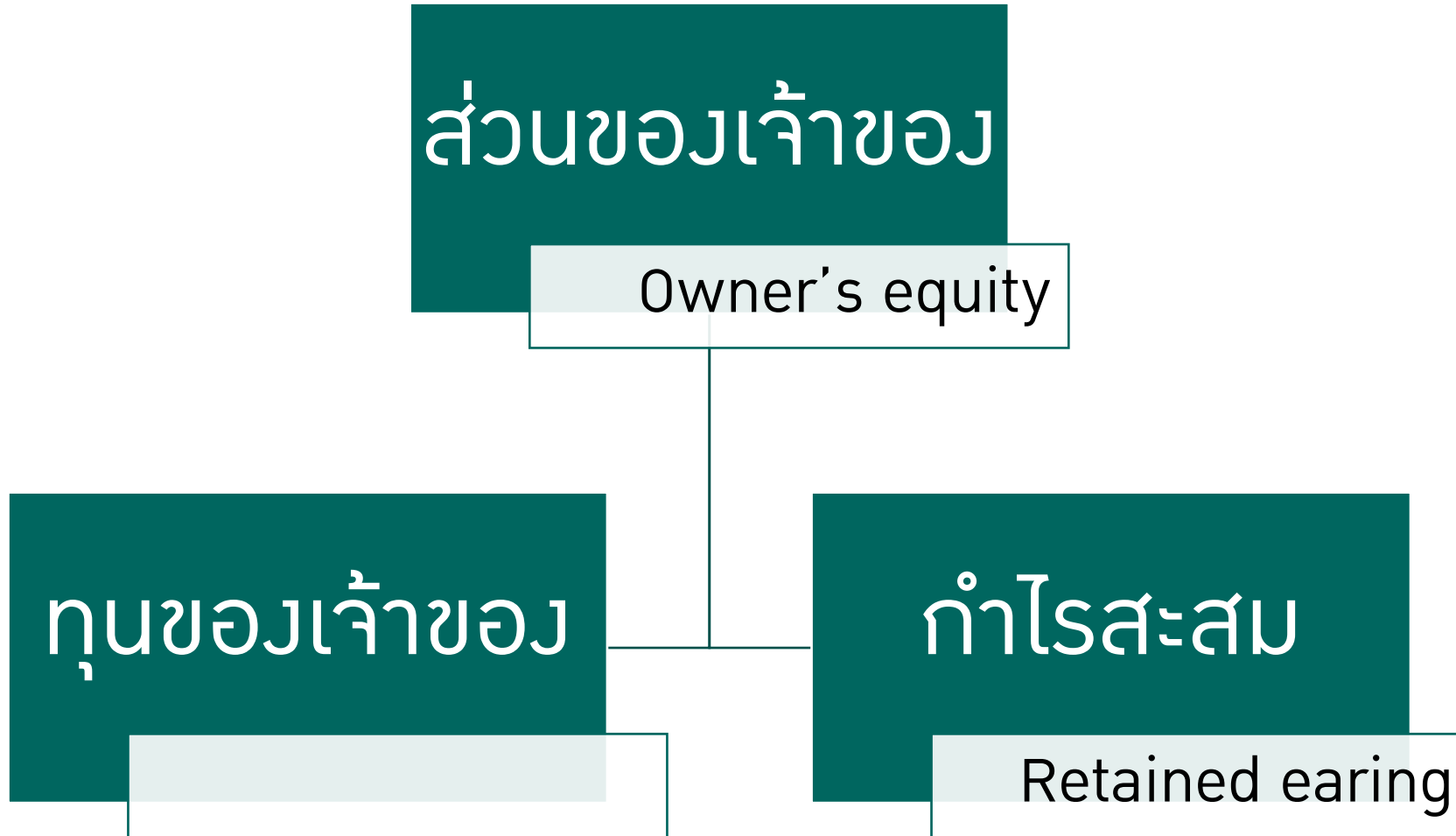
การตีมูลค่าประเภทนี้ต้องคิดค่าเสื่อม (Depreciation)

มีสภาพคล่องต่ำ การซื้อขายแลกเปลี่ยนต้องใช้เวลาาน เช่น

- อสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน ยุ้งฉาง โรงเรือน บ้าน ต้นไม้ยืนต้น

การซื้อขายสินทรัพย์ประเภทนี้จะกระทบต่อฐานะการเงินฟาร์มมาก เนื่องจากใช้เงินจำนวนมาก

สินทรัพย์ (บาท)		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (บาท)	
สินทรัพย์หมุนเวียน	xxx	หนี้สินหมุนเวียน	xxx
		หนี้สินไม่หมุนเวียน	xxx
		หนี้สินทั้งหมด	xxx
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	xxx		
		ส่วนของผู้ถือหุ้น	xxx
สินทรัพย์ทั้งหมด	xxx	หนี้สินทั้งหมดและส่วนของผู้ถือหุ้น	xxx

สินทรัพย์หมุนเวียน (Current asset) หรือ สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid or quick asset)

- เป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ไว
- เงินสดในมือ บัญชีกระแสรายวัน บัญชีเดินสะพัด ลูกหนี้การค้า รายจ่ายล่วงหน้า ผลผลิตรอขาย ปัจจัยการผลิต ปศุสัตว์ที่เหลือ (ไม่รวมพ่อแม่พันธุ์) พันธบัตร หุ้น รายได้จากดอกเบี้ยหรือเงินต้น ผลผลิตที่ผลิตเสร็จแล้วรอเก็บเกี่ยว

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-current asset) หรือ สินทรัพย์สภาพคล่องน้อย (Less liquid or illiquid)

- เป็นสินทรัพย์ดำเนินงานและสินทรัพย์ถาวร
- สินทรัพย์ดำเนินงาน เช่น เครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์การเกษตร พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ คอมพิวเตอร์ โดรน
- สินทรัพย์ถาวร เช่น ที่ดิน โรงเรือน ยุ้งฉาง
- การขายสินทรัพย์เหล่านี้ที่ยังใช้ในการดำเนินงานจะกระทบต่อการดำเนินงาน

หนี้สินหมุนเวียน (Current Liability)

- หนี้ระยะสั้นต้องชำระคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี
- เจ้าหนี้การค้า รายจ่ายคงค้าง และเงินต้นบวกดอกเบี้ยที่ต้องชำระคืน
- ตัวสัญญาใช้เงิน หรือตัวเจ้าหนี้
- ดอกเบี้ยคงค้างและภาษีสินทรัพย์ จะถูกบันทึกเป็นรายจ่ายคงค้าง

หนี้สินไม่หมุนเวียน (Non-current liability)

- เป็นหนี้สินที่ไม่ต้องชำระในปีถัดไป มักเป็นหนี้ระยะปานกลางและระยะยาว
- ดอกเบี้ยของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระในปีถัดไปนับเป็นหนี้สินหมุนเวียน

ส่วนของเจ้าของ

ส่วนของเจ้าของหรือทุนสุทธิ

- ผลต่างระหว่างสินทรัพย์และหนี้สิน
- ส่วนของเจ้าของแตกต่างกันไปตามรูปแบบองค์กรธุรกิจ ถ้าเป็นเจ้าของคนเดียว เช่น ถ้าเป็นห้างหุ้นส่วน ส่วนของเจ้าของ คือ ส่วนของผู้ที่เป็นหุ้นส่วน หากเป็นบริษัท คือ ส่วนของผู้ถือหุ้น

สาเหตุที่ทำให้ส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลง

- นำเงินมาลงทุนเพิ่มในธุรกิจฟาร์ม
- เกิดกำไรหรือขาดทุน แล้วนำกำไรไปซื้อสินทรัพย์หรือชำระหนี้
- ประเมินค่าสินทรัพย์ตามราคาตลาด ซึ่งจะเปลี่ยนไปตามสถานะเงินเฟ้อหรือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ
- การได้รับมรดกหรือได้รับบริจาค
- ถอนเงินสด หรือขายสินทรัพย์ออก

- ✓ หลักการบัญชีเดิมแบ่งสินทรัพย์ออกเป็น 3 หมวด คือ ในหมวดสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน แบ่งออกเป็น สินทรัพย์ดำเนินงาน (Intermediate asset) และสินทรัพย์ถาวร (Fixed asset)
- ✓ หนี้สินแบ่งออกเป็น หนี้สินดำเนินงาน (Intermediate liability) เป็นหนี้ที่ต้องชำระคืน ใน 1-10 ปี และหนี้สินระยะยาว (Long term liability) เป็นหนี้ที่มีระยะมากกว่า 10 ปี

ข้อดี

- การแยกที่ดินออกมาต่างหาก เนื่องจากที่ดินมีมูลค่าเปลี่ยนแปลงตามสถานะเศรษฐกิจไม่ได้สะท้อน ถึงการผลิตทางการเกษตร
- การแยกสินทรัพย์และหนี้สินการดำเนินงานออกมาต่างหาก จะเห็นภาพชัดเจน เนื่องจากสององค์ประกอบมีผลกระทบต่อสินทรัพย์และหนี้สินทั้งหมด

- งบดุลที่ประเมินตามต้นทุน ซึ่งประเมินโดยใช้มูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมดลดด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม **ข้อดี** คือ สอดคล้องกับหลักความระมัดระวัง วิธีการประเมินตามต้นทุนมี 3 วิธี ได้แก่ **ใช้ราคาซื้อขาย** ใช้มูลค่าทางบัญชีลบค่าเสื่อมสะสม (เหมาะกับสินทรัพย์เสื่อมสภาพ) **ใช้ต้นทุนการผลิตหรือรายจ่ายในการผลิต** (เหมาะกับพืชที่กำลังเติบโต)
- งบดุลที่ประเมินตามราคาตลาด อาจได้รับการกระทบจากสภาวะเงินเฟ้อ แต่มี **ข้อดี** คือ สะท้อนสถานะทางการเงินในปัจจุบัน ในส่วนของผู้ให้สินเชื่อนิยมใช้ราคาตลาด
- **ระวัง!** ไม่ได้ทุกรายการในงบดุลที่ประเมินตามราคาตลาด เช่น กรณีพืชในแปลงที่กำลังเติบโต จะใช้รายจ่ายโดยตรงที่เกิดขึ้นในการประเมินเนื่องจากยังไม่เก็บเกี่ยว ฯ วันปิดบัญชี และยังมีความเสี่ยงในการผลิต

การประเมินมูลค่าสินทรัพย์ (พ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ที่เลี้ยงเอง)

- ✓ มี 2 วิธีในการประเมินพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์ที่เลี้ยงเอง
 - ต้นทุนการผลิตในฟาร์ม ให้จำแนกและคำนวณต้นทุนทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เมื่อเข้าสู่วัยสืบพันธุ์ค่อยคำนวณค่าเสื่อมแต่ละปี เสมือนว่ามี การซื้อ มา **หมายเหตุ** : อาจจะยากในการคำนวณเพราะอาจรวมกับสัตว์ตัวอื่นที่ไม่ใช่พ่อพันธุ์แม่พันธุ์)
 - มูลค่าคงที่ (Fixed based value) เหมาะสำหรับสัตว์ที่มีอายุและมีความหลากหลายในชนิด อาจประเมินต้นทุนการเลี้ยงเป็นตัวเลขคงที่

วิธีการประเมินค่าสินทรัพย์ตามราคาต้นทุนและราคาตลาด

รายการ	งบบุคตามต้นทุน	งบบุคตามราคาตลาด
หลักทรัพย์ที่ซื้อขายกันในตลาด	ต้นทุน	ตลาด
สินทรัพย์คงเหลือ - เมล็ดพันธุ์และสัตว์สำหรับขายหากผลิตเอง - เมล็ดพันธุ์และสัตว์สำหรับขายซื้อมา	ตลาด ต้นทุน	ตลาด
ลูกหนี้การค้า	ต้นทุน	ต้นทุน
รายจ่ายล่วงหน้า	ต้นทุน	ต้นทุน
พืชกำลังเติบโตในแปลง	ต้นทุน	ต้นทุน
พ่อพันธุ์แม่พันธุ์-ซื้อมา	ต้นทุน	ตลาด
พ่อพันธุ์แม่พันธุ์-เลี้ยงเอง	ต้นทุน	ต้นทุน
เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์	ต้นทุน	ตลาด
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	ต้นทุน	ตลาด
ที่ดิน	ต้นทุน	ตลาด

- ตามหลักบัญชีควรมีการเขียนข้อมูลต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เกิดความเข้าใจนอกเหนือจากการแสดงตัวเลข โดยแสดงเป็นหมายเหตุ ใน 3 ประเด็นคือ
 - การประเมินใช้ราคาต้นทุนหรือราคาตลาด
 - อธิบายโดยย่อเกี่ยวกับการดำเนินงาน เช่น ที่ดินที่เป็นเจ้าของและที่เช่า ชนิดของพืชและสัตว์ และรูปแบบองค์กร
 - วิธีการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ดูตาราง Excel

งบรายได้รายจ่าย หรืองบกำไรขาดทุน

ความสัมพันธ์งบรายได้รายจ่ายและงบดุล

- งบรายได้รายจ่าย หรืองบกำไรขาดทุน (Profit and loss statement) หรืองบดำเนินงาน (Operating statement)
- งบรายได้รายจ่ายจะมีความสัมพันธ์กับงบดุล

รายได้ (1)

- **รายได้ (Revenue)** รวมรายได้ทั้งหมดที่เกิดในห่วงบัญชี ต้องบันทึกและจำแนกทั้งเป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสด
- แหล่งรายได้ที่ยังไม่ได้รับเงินสดจนกว่าจะถึงห่วงบัญชีถัดไปได้แก่
 - **สินทรัพย์คงเหลือ** เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าผลผลิตที่เก็บรักษาไว้ **คำนวณจากมูลค่าปลายปีหักลบด้วยมูลค่าต้นปี**
 - **ลูกหนี้การค้า** เป็นรายได้ที่ยังไม่ได้รับจริง อาจได้ภายหลังในรูปสินค้าหรือเงินสด
- **ผลได้/ผลเสียจากการขายสินทรัพย์ทุน**
 - **สินทรัพย์เสื่อมสภาพ (Depreciable asset)**
 - **สินทรัพย์ไม่เสื่อมสภาพ (Non-depreciable asset)**

รายได้ (2)

- ผลต่างระหว่างราคาขายและมูลค่าทางบัญชีของสินทรัพย์เมื่อมีการขายออกไป
 - กรณีราคาขายเท่ากับมูลค่าทางบัญชี $\text{ผลได้/ผลเสีย} = 0$ แสดงให้เห็นว่าในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ตลอดอายุการใช้งานเท่ากับราคาตลาดที่ลดลงพอดี
 - กรณีราคาขายมากกว่ามูลค่าทางบัญชี $\text{ผลได้/ผลเสีย} > 0$ แสดงให้เห็นว่าในการคำนวณค่าเสื่อมสูงเกินไป ดังนั้น ต้องเอาส่วนเกินมากลบกับรายได้ และปรับค่าเสื่อมในห้วงบัญชีถัดไปลดลง
 - กรณีราคาขายน้อยกว่ามูลค่าทางบัญชี $\text{ผลได้/ผลเสีย} < 0$ แสดงให้เห็นว่าในการคำนวณค่าเสื่อมต่ำเกินไป หรือราคาตลาดลดลงเร็วกว่าค่าเสื่อม จึงต้องนำเงินที่ได้รับลดลงมาลบออกจากรายได้ และปรับราคาค่าเสื่อมให้สูงขึ้น

รายจ่าย (1)

- **รายจ่าย (Expenditure)** ประกอบด้วย
 - รายจ่ายเงินสด เช่น ซื้อปัจจัยการผลิต
 - รายจ่ายไม่เป็นเงินสด เช่น ค่าเสื่อม เจ้าหน้าที่การค้า ดอกเบี้ยค้างจ่าย ภาษีสินทรัพย์ และรายจ่ายคงค้างอื่น
- **ข้อควรระวัง**
 - รายจ่ายของธุรกิจฟาร์มต้องเป็นรายจ่ายที่ใช้ในการผลิตเพื่อสร้างรายได้เท่านั้น
 - รายจ่ายล่วงหน้าไม่ใช่รายจ่ายปีนี้ ไม่นำมารวม
 - **ยอดชำระคืนเงินต้น ไม่ใช่รายจ่าย** เพราะเป็นการส่งคืนสินทรัพย์ที่กู้มา **แต่ดอกเบี้ยเป็นรายจ่าย** เพราะเป็นค่าเช่าสินทรัพย์
 - รายจ่ายเงินสดเมื่อซื้อสินทรัพย์เสื่อมสภาพ ต้องเกลี่ยเป็นรายจ่ายตลอดห่วงวงเวลาที่ใช้งาน
 - รายจ่ายที่เกี่ยวกับคร่าวเรือน ไม่รวมในงบนี้

➤ โครงสร้างทั้งหมดของงบรายได้ ดูตาราง Excel ประกอบ

➤ ประกอบด้วย

รายได้ทั้งหมด +/- ผลได้/ผลเสียเมื่อขายพ่อพันธุ์สัตว์ - รายจ่ายดำเนินงานทั้งหมด

= รายได้ฟาร์มจากการดำเนินงาน - ดอกเบี้ยจ่าย +/- ผลได้/ผลเสียเมื่อขายสินทรัพย์ทุน

= รายได้ฟาร์มสุทธิ

ดูตาราง Excel ประกอบ

- ผลได้ผลเสีย แยกรายการออกมาต่างหาก ณ วันสิ้นงบรายได้ ก่อนการคำนวณรายได้สุทธิจากการดำเนินงาน
- เป็นกิจกรรมตามปกติของธุรกิจฟาร์ม และคาดการณ์ได้ และเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการผลิตที่กำลังดำเนินงาน เช่น ขายพ่อพันธุ์แม่พันธุ์สัตว์คัดทิ้ง ถ้าขายราคาสูงกว่าทางบัญชี จะเป็นผลได้ (+) แต่ถ้าขายได้ราคาต่ำกว่าบัญชีจะเป็นผลเสีย (-)

โครงสร้างงบรายได้ (2)

- สำหรับผลได้ผลเสียก่อนหารายได้ฟาร์มสุทธิ เช่น ที่ดิน เครื่องจักร อาคารสิ่งปลูกสร้าง และเครื่องมือ อุปกรณ์การเกษตร แยกการต่างหาก ซึ่งส่วนนี้สะท้อนถึงกิจกรรมการลงทุนของฟาร์ม

- มูลค่าการผลิตภายในฟาร์ม เกิดจากการผลิตสินค้าและบริการ วิเคราะห์จาก

รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนการซื้ออาหารสัตว์หรือเมล็ดพืชอาหารสัตว์ - ต้นทุนการซื้อสัตว์

= มูลค่าของผลผลิตภายในฟาร์ม - รายจ่ายอื่น ๆ

= รายได้ฟาร์มสุทธิจากการดำเนินงาน +/- ผลได้/ผลเสียเมื่อขายสินทรัพย์ทุน

= รายได้ฟาร์มสุทธิ

- มูลค่าการผลิตสุทธิ = รายได้ทั้งหมด - ต้นทุนรายการอาหาร เมล็ดพืช และสัตว์ที่ผลิตโดยฟาร์มอื่น

ดูตาราง Excel ประกอบ

การแปลงงบรายได้เกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์คงค้าง

ระบบเกณฑ์เงินสด	วิธีแปลง	ระบบเกณฑ์คงค้าง
รายได้เงินสด	<p>+/- Δ มูลค่าสินทรัพย์คงเหลือ (นำมูลค่าสินทรัพย์คงเหลือต้นปีหักออกจากรายได้เงินสด จากนั้นนำมูลค่าที่นำไปบริโภคและสินทรัพย์คงเหลือปลายปีซึ่งเป็นการผลิตในห้วงบัญชีนี้แต่ยังไม่ได้ขายมารวมรายได้เงินสด)</p> <p>+/- Δ ลูกหนี้การค้า (หักลูกหนี้ต้นปีออกจากรายได้เงินสด เนื่องจากในส่วนของเกณฑ์เงินสดรวมไว้ในห้วงบัญชี จากนั้นนำลูกหนี้ปลายปีมาบวกเนื่องเนื่องจากสะท้อนการผลิตในห้วงปีที่ผ่านมาแต่ยังไม่เป็นเงินสด)</p>	รายได้ทั้งหมด
รายจ่ายเงินสด	<p>+/- Δ เจ้าหนี้การค้า</p> <p>+/- Δ รายจ่ายค้างจ่าย</p> <p>+/- Δ รายจ่ายล่วงหน้า</p> <p>+/- Δ มูลค่าปัจจัยการผลิตที่ยังไม่ได้ใช้</p> <p>+/- Δ มูลค่าการลงทุนในพืชที่เติบโต (ต้องไม่ซ้ำกับรายจ่ายที่คำนวณแล้วในรายจ่ายล่วงหน้าและปัจจัยการผลิตที่ยังไม่ได้ใช้)</p>	รายจ่ายดำเนินงาน
รายจ่ายค่าเสื่อมราคา	ไม่ต้องปรับค่า (ในการชำระภาษี ไม่ว่าจะใช้เกณฑ์ใดให้แสดงค่าเสื่อมราคา แต่ตามหลักบัญชีหากเป็นเกณฑ์เงินสดไม่ต้องระบุ)	รายจ่ายค่าเสื่อมราคา

ตัวอย่างการปรับ

	มูลค่าต้นปี	มูลค่าปลายปี	มูลค่า การเปลี่ยนแปลง (Δ)
รายการรายได้ :			
มูลค่าสินทรัพย์คงเหลือ (พืช)	-48,000	+40,000	- 8,000
มูลค่าสินทรัพย์คงเหลือ (สัตว์ไว้ขาย)	-50,300	+52,000	+1,700
ลูกหนี้การค้า	0	+1,200	+1,200
รายการรายจ่าย : ค้างจ่ายแต่ใช้ไปแล้ว			
เจ้าหนี้การค้า	-5,000	+6,000	+1,000
รายจ่ายค้างจ่าย	-900	+900	0
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	-16,200	+15,700	-500
รายการรายจ่าย : จ่ายแต่ยังไม่ได้ใช้			
รายจ่ายล่วงหน้า	+2,000	-500	+1,500
ปัจจัยการผลิตที่ยังไม่ได้ใช้	+4,000	-4,000	0
การลงทุนในพืชที่กำลังเจริญเติบโต	+7,600	-7,600	0

ให้ดูตารางงบดุลใน Excel ประกอบ

งบกระแสเงินสด

ดูตาราง Excel ประกอบ

- การผลิตการดำเนินงาน รายได้และรายจ่ายฟาร์มที่เป็นเงินสด กระแสเงินสดไหลเข้า และไหลออกตรงกับงบรายได้รายจ่าย
- การลงทุน เป็นการซื้อขายสินทรัพย์ทุน รายได้เงินสด $2,800+4,000 = 6,800$ รายจ่ายเงินสดซื้อสินทรัพย์ทุน $4,600+13,200 = 17,800$ ดังนั้น **เงินสดสุทธิติดลบเท่ากับ -11,000**
- การจัดหาเงินทุน สินเชื่อ ได้รับสินเชื่อใหม่ 92,700 ยอดชำระคืนเงินต้น ดังนั้น **กระแสเงินสดจากการเงิน -13,000**
- กิจกรรมนอกฟาร์ม รายได้และรายจ่ายเงินสด 9,500 และ 36,000 ดังนั้น **-26,500**
- ส่วนสมดุลงบเงินสดที่เหลือในธุรกิจฟาร์ม เช่น เงินสดในมือและในบัญชี (ส่วนต่างต้นและปลายปี) ซึ่งเพิ่มขึ้น 3500 ทำให้กระแสเงินสดไหลเข้าสมดุลกับกระแสเงินสดไหลออก
- **กระแสเงินสดสุทธิไหลออก $11,000+13,000+26,500 = 50,500$ + กระแสเงินสดที่เหลืออยู่ 3,500 รวมเท่ากับ 54000 ซึ่งเท่ากับกระแสเงินสดสุทธิไหลเข้า**

- Olson, K. D. 2011. Economics of Farm Management in a Global Setting. Hamilton Printing Company. U.S.A.